

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1931.

Andra kammaren.

Nr 24.

Torsdagen den 9 april.

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Upplästes fyra till kammaren inkomna sjukbetyg, så lydande:

Att riksdagsman Olof Olsson, Kullenbergstorp, som sedan d. 27/3 vårdas å med. avd. av läns- och stadslasarettet i Hälsingborg, tillsvidare är till arbete oförmögen intygar.

Hälsingborg 4/4 1931.

Thor Stenström,
leg. läkare.

Att riksdagsman Karl Bergström, Hälsingborg, som sedan 26/3 vårdas å med. avd. av läns- och stadslasarettet i Hälsingborg, tillsvidare är till arbete oförmögen intygar.

Hälsingborg 4/4 1931.

Thor Stenström,
leg. läkare.

Att ledamoten i riksdagens andra kammare, herr agronomen E. W. Ljung på grund av sjukdom (åderinflamm.) under 14 dagar fr. o. m. den 9 april är oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet, intygas på heder och samvete.

Svalöv d. 7 april 1931.

Hjalmar Erfass,
provins.-läk.

Att godsägaren Arthur Heiding på grund av en genom olyckshändelse i går kväll ådragen kontusion å högra benet är under cirka 8 dagar oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet, intygas.

St. Tomteby, Ljungbyholm den 8 april 1931.

Richard Warholm,
leg. läkare.

§ 2.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna skrivelse:

Till Riksdagens Andra kammare.

Undertecknad, som utsetts till föreståndare för Göteborgs nykterhetsnämnds byrå, anhåller härmed vördsamt att få avsäga mig mitt ledamotskap av kammaren.

Göteborg den 1 april 1931.

Julius Hedvall,
riksdagsman för Göteborg

Kammaren beslöt, med godkännande av den gjorda avsägelsen, att om den härigenom inom kammaren uppkomna ledigheten jämlikt § 28 riksdagsordningen hos Konungen göra anmälan; och blev ett i sådant avseende på förhand uppsatt skrivelseförslag, som nu upplästes, av kammaren godkänt.

§ 3.

Justerades protokollen för den 21, den 23, den 24, den 26 och den 27 sistlidna mars.

§ 4.

Sedan riksdagens båda kamrar förehäft och godkänt de uti jordbruksutskottets memorial nr 24, statsutskottets memorial nr 28 och 37, jordbruksutskottets memorial nr 34, bevillningsutskottets memorial nr 24 ävensom statsutskottets memorial nr 71 samt 72 punkterna 1, 2 och 3 föreslagna voteringspropositioner rörande frågor, i vilka kamrarna fattat stridiga beslut, samt bestämt blivit, att vederbörliga omröstningar över de olika besluten skulle denna dag äga rum, så anställdes nu omröstningar enligt nedan intagna voteringspropositioner i följande ordning, nämligen:

Första omröstningen:

(enligt jordbruksutskottets memorial nr 24)

»Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till motionerna I:56 och II:209, måtte såsom statsunderstöd till främjande av jordbrukarungdomens förbunds verksamhet under år 1931 anvisa för budgetåret 1931/1932 såsom särskilda extra anslag dels till förbundets centrala verksamhet 20,000 kronor, dels och till dess lokala verksamhet 15,000 kronor eller sammanlagt 35,000 kronor röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning och med avslag å ifrågavarande motioner såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet under kalenderåret 1931 anvisat för budgetåret 1931/1932 ett extra anslag av 15,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 92 Ja och 124 Nej, varjämte 4 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 84 Ja och 49 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 92 Ja och 124 Nej, sammanräkningen visade 176 Ja och 173 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Andra omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 28)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt herrar Nylanders och Johansons i Stockholm motioner, I: 76 och II: 54, till bidrag till arbetsledarekurser för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 15,000 kronor; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Nylanders och Johansons i Stockholm motioner, I: 76 och II: 54, i vad de skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, till bidrag till arbetsledarekurser för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 10,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 101 Ja och 116 Nej, varjämte 3 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 94 Ja och 44 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 101 Ja och 116 Nej, sammanräkningen visade 195 Ja och 160 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Tredje omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 37)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att de av herrar Roos och Bodin samt Gardell i Stenstu m. fl. väckta motionerna (I: 78 och II: 119) ej må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, med bifall till de av herrar Roos och Bodin samt Gardell i Stenstu m. fl. väckta motionerna (I: 78 och II: 119), till upprepning av norra inloppet till Fårösundsleden anvisat ett reservationsanslag av 425,000 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 60 Ja och 151 Nej, varjämte 6 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 31 Ja och 102 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 60 Ja och 151 Nej, sammanräkningen visade 91 Ja och 253 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Fjärde omröstningen:

(enligt jordbruksutskottets memorial nr 34)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen med bifall till de väckta motionerna I: 58 och II: 229 måtte besluta dels att utöver det av Kungl. Maj:ts i bilaga till 1931 års statsverksproposition (IX H. T.) för budgetåret 1931/1932 äskade extra reservationsanslaget å 21,700 kronor till kurser i trädgårdsskötsel ställa ytterligare 23,300 kronor till förfogande för ändamålet, dels att det sålunda sammanlagda beloppet å 45,000 kronor skall disponeras på sätt lantbruksstyrelsen i skrivelse den 14 augusti 1930 föreslagit, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å förevarande motioner till kurser i trädgårdsskötsel anvisat för budgetåret 1931/1932 ett extra reservationsanslag av 21,700 kronor.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 90 Ja och 124 Nej, varjämte 1 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 80 Ja och 56 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller .. 90 Ja och 124 Nej, sammanräkningen visade 170 Ja och 180 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Femte omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial nr 24)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att nr 20 i tulltaxan skall hava följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg. kronor.
Mjök och grädde:		
20. kondenserad	N	20:—
röstar		

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att de likalydande motionerna I: 160 av herrar Lundell och Fritiof Gustafson samt II: 37 av herr Bengtsson i Kullen m. fl., om höjning av tullsatsen för kondenserad mjölk, icke skola föranleda någon riksdagens åtgärd.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 92 Ja och 121 Nej, varjämte 2 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 60 Ja och 70 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 92 Ja och 121 Nej, sammanräkningen visade 152 Ja och 191 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Sjätte omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 71)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts proposition medgiva, att löjtnanten vid Jämtlands fältjägarregemente A. G. Molin befrias

dels från den honom jämlikt rådstuvurättens i Östersund två särskilda utslag den 13 oktober 1930 ålagda skyldighet att utgiva ej mindre till Kungl. Maj:t och kronan samt riks försäkringsanstalten ett belopp av sammanlagt 6,694 kronor 34 öre jämte ränta, än även till Kungl. Maj:t och kronan ett årligt belopp av 293 kronor 33 öre räknat från den 1 september 1930;

dels ock från ersättningsskyldighet med avseende å de livräntebelopp, riks försäkringsanstalten för tiden efter den 30 juni 1930 utbetalt eller kommer att utbetala till förre furiren G. E. Hallonqvist på grund av honom den 5 december 1925 åsamkade skada;

allt under det villkor, att Molin före den 1 augusti 1931 till arméförvaltningens civila departement inbetalar ett belopp av 1,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, i anledning av förevarande proposition nr 148 och med bifall till motionen II: 362 medgivit,

dels att löjtnanten vid Jämtlands fältjägarregemente A. G. Molin befrias från honom jämlikt rådstuvurättens i Östersund två särskilda utslag den 13 oktober 1930 åliggande skyldighet att utgiva dels till Kungl. Maj:t och kronan samt riks försäkringsanstalten ett sammanlagt belopp av 6,694 kronor 34 öre jämte ränta, dels ock till Kungl. Maj:t och kronan ett årligt belopp av 293 kronor 33 öre räknat från den 1 september 1930;

dels ock att Molin befrias jämväl från ersättningsskyldighet med avseende å det livräntebelopp, riks försäkringsanstalten för tiden efter den 30 juni 1930 utbetalt eller kommer att utbetala till förre furiren G. E. Hallonqvist på grund av honom den 5 december 1925 åsamkad skada.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 105 Ja och 110 Nej, varjämte 1 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade

utfallit med 52 Ja och 76 Nej,
 vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 105 Ja och 110 Nej,
 sammanräkningen visade 157 Ja och 186 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Sjunde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 72, punkten 1)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr J. P. Johanssons och fröken Hesselgrens samt herrar Mårtenssons och Bengtssons i Norup motioner I: 91 och II: 132 till provisorisk avlösningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor, att utgå enligt samma grunder, som av riksdagen beslutats för budgetåret 1929/1930, bevilja för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 5,520,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att
 a) till provisorisk avlösningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor, att utgå enligt samma grunder, som av riksdagen beslutats för budgetåret 1929/1930, bevilja för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 5,720,000 kronor,

b) med bifall till ovannämnda motioner I: 91 och II: 132 medgiva, att från oförmälda förslagsanslag må för budgetåret 1931/1932 utgå provisorisk avlösningsförbättring jämväl till särskilda lärare i slöjd och hushållsgöromål vid folk- och småskolor och därmed jämförlig läroanstalt med de belopp och enligt de grunder, som finnas angivna i det av skolöverstyrelsen avgivna, i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1931 omnämnda förslaget, samt enligt de bestämmelser i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 92 Ja och 121 Nej, varjämte 3 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 72 Ja och 64 Nej,
 vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 92 Ja och 121 Nej,
 sammanräkningen visade 164 Ja och 185 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Åttonde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 72, punkten 2)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, i riksstaten för budgetåret 1931/1932 uppföra det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk med oförändrat belopp 463,400 kronor att jämte erforderligt belopp av å samma anslag uppkomna be-

sparingar fördelas mellan de olika läroverken på sätt av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1931 angivits, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att minska det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk, nu 463,400 kronor, med 2,975 kronor till 460,425 kronor att jämte erforderligt belopp av å samma anslag uppkomna besparingar fördelas mellan de olika läroverken på sätt av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1931 angivits.»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 80 Ja och 132 Nej, varjämte 2 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 78 Ja och 53 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 80 Ja och 132 Nej, sammanräkningen visade 158 Ja och 185 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nionde omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial nr 72, punkten 3)

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, med bifall till de av herrar Roos m. fl. och Gardell i Gans väckta motionerna I: 95 och II: 118,

dels för utgivande av otryckta delar av August Fredins verk 'Gotlandstoner' med supplement anslå ett belopp av femtusen kronor att utgå enligt bestämmelser, som må av Kungl. Maj:t meddelas, och

dels ock tilldela Fredin för hans arbete med detta verk en gratifikation av tvåtusen kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå de i ämnet väckta motionerna (I: 95 och II: 118).»

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen blivit uppläst, företogs omröstningen medelst namnupprop, och utföll densamma med 73 Ja och 131 Nej, varjämte 4 av kammarens ledamöter förklarade sig avstå från att rösta.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 87 Ja och 27 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 73 Ja och 131 Nej, sammanräkningen visade 160 Ja och 158 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

§ 5.

Föredrogos, men blevo ånyo bordlagda första lagutskottets utlåtanden nr 19 och 20 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 35—43.

§ 6.

Jordbruksutskottets härpå föredragna memorial, nr 44, med överlämnande till riksdagen av förteckning över av vattenfallsstyrelsen under år 1930 försålda eller bortbytta tomter lades till handlingarna.

§ 7.

Ordet lämnades härefter till herr **andre vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att sist bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan för lördagens plenum måtte uppföras bevillningsutskottets betänkande, nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en i Oslo den 22 december 1930 undertecknad konvention om ekonomiskt närmande jämte en i ämnet väckt motion.

Denna hemställan bifölls.

§ 8.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Hällgren*, nr 411, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 186, med förslag till ändrad tid för kronouppbördens;

herrar andre vice talmannen *Bengtsson* och *Anderson* i Råstock, nr 412, i anledning av samma proposition;

herr *Holmgren m. fl.*, nr 413, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 200, angående avstående av viss del av allmänna arvsfondens rätt till arv efter Erik Magnus Edvard Svedbom;

herrar *Grapenson* och *Hedlund* i Östersund, nr 414, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 212, angående omorganisation av småskoleseminarierna m. m.; samt

herrar *Wohlin* och *Thomson*, nr 415, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 183, angående lantmäteriuundervisningens ordnande.

Dessa motioner bordlades.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3.30 e. m.

In fidem
Per Cronvall.